

Posudek na práci Petra Pojmana Obchodování s lidmi v Rusku v evropském a mezinárodním kontextu

Autor si za téma své rigorózní práce zvolil ožehavou problematiku obchodování s lidmi. Věnuje se zde primárně Rusku, další země, jako Ukrajina, Bělorusko či Moldavsko jsou v práci pouze zběžně zmíněny. Zabývá se také poněkud šířeji otázkami spojenými se strukturou zločineckých organizací a jejich fungováním. Jak správně poznamenává, zločinecké organizace prošly po rozpadu Sovětského svazu proměnou stejně jako celý stát a zavedené pravdy a pravidla již přestaly fungovat.

Práce využívá poměrně dobré základny v pramenech i literatuře, i když ani zde se nevyhnula úskalí. Většina zdrojů se tak může opírat pouze o odhady a dodávat jim jen větší či menší míru pravděpodobnosti. Stejně ani zločinecké organizace, zvláště ty nového typu, nestojí o žádnou publicitu (možná by stálo zato naznačit i některé případy likvidace nepohodlných např. novinářů, kteří se mohli stát oběťmi právě organizovaného zločinu). Autor ale tento fakt nijak nezamtluje, což je samozřejmě v pořádku, na druhou stranu jistě není nutné toto zmiňovat s takovou frekvencí, jak to dělá. Domnívám se, že jedna zmínka v úvodu o tomto, zcela pochopitelném a soudnému čtenáři jasném, faktu, by plně postačovala. Často se pak setkáváme až se snahou obestírat celou práci jakousi aureolou konspirace: „Nebylo by taktické tyto způsoby detailněji popisovat ve veřejně přístupném materiálu. Konstatování o osobním přístupu a precizní konspiraci je v tomto ohledu dostačující.“ (str. 79)

Autor velmi často uvádí soubor jednotlivých poznatků, které jsou ale nepřiliš uspořádaně umístěny po celé práci. Proč byly pro zvláštní pozornost vybrány Skandinávie, Pobaltí, Kaliningradská a Omská oblast, není příliš jasné. Autor sice v úvodu mluví o tom, že mají jistá specifika, ale nijak výrazněji tato specifika nerozebírá. Čím je například zvláštní právě Omská oblast? Podobně u Skandinávie se omezuje na konstatování, že jde o bohatou oblast s neexistujícím organizovaným zločinem. S tím lze souhlasit u Švédska a Norska, ale u Dánska je toto tvrzení již velmi sporné.

Není mi příliš jasné, k čemu slouží informace, že centrem prostituce v Kaliningradu je Moskovskij prospekt (str. 70). V určitých místech pak ani není jasné, co chce autor vlastně zkoumat. Markantní je to například na straně 70, kde v první polovině druhého odstavce mluví o zaměření na Kaliningradskou oblast, následně pak vysvětluje, že se zaměří na oblast Evropské unie. Hned v dalším odstavci mluví o Bělorusku, respektive o této zemi jako potenciálním zdroji. Přitom, hned několik podmínek pro rozvoj organizovaného zločinu nesouhlasí, hlavně podmínka slabého státu. Další zmínky patří Kaliningradské oblasti, poté následuje Skandinávie (s nepřiliš srozumitelnou charakteristikou, že „Z pohledu obchodování s lidmi se setkáváme s řadou obvyklých specifik“), Pobaltí. Nicméně se zde jedná o jeden příklad, podobně chaotickou strukturu má celá práce.

Zároveň bych doporučoval umístění obrazové přílohy až za text, do přílohy. V práci působí poněkud rušivě, zvláště, když se autor až na jednu výjimku v textu na ně neodkazuje. Není ani jasné, k čemu má sloužit mapa Pobaltí s vyznačeným Kaliningradem (str. 73). Vzhledem k tomu, že se autor zabýval i Omskou oblastí, není jasné, proč její umístění není reflektováno podobně. Zároveň představení osobnosti Semjona Mogileviče by sice mohlo být zajímavé, ale pouze pokud by byl zasazen do kontextu, analyzováno jeho místo ve struktuře organizovaného zločinu. Letáky informující o problémech pašování lidí také nelze označit za velký přínos pro text jako takový (str. 78 a 79).

Z věcných záležitostí nelze práci vytknout nic výrazného. Pouze u doporučení, jmenovitě u faktu ostrahy a organizace front u konzulátů lze mít jisté pochyby o proveditelnosti, a to z prostého

důvodu, že fronty se obvykle nacházejí na území hostitelského státu, nikoli zastupitelského úřadu. Proto i jejich organizace není plně v moci konzulátu (str. 85).

Z formálního hlediska se lze pozastavit i nad relativně malým rozsahem práce. Pouhých 84 stran, navíc prokládaných i zmiňovanými obrázky a vsunutými vysvětlujícími medailonky je opravdu na spodní hraně akceptovatelného.

Práce je poněkud chaoticky strukturovaná, není příliš jasná, podle jakého klíče jsou kapitoly členěny. Bohužel, struktura „spirály“ není pravděpodobně příliš v tomto přínosná, protože výsledný text je pak pro čtenáře jen velmi těžce srozumitelný. I přes to lze nicméně práci s výhradami doporučit k obhajobě.

V Praze dne 11. března 2011

Mgr. Karel Svoboda Ph.D.